

Thực trạng quản lý thiết bị dạy học phục vụ giảng dạy môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh - Đại học Huế

Nguyễn Trọng Yên*, Nguyễn Văn Tuấn Anh**

*Trung tá. Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh - Đại học Huế

**ThS. Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh - Đại học Huế

Received: 23/11/2023; Accepted: 27/11/2023; Published: 2/12/2023

Abstract: The process of teaching national defense and security education for students at Center for National Defense and Security Education, Hue University depends on many factors, of which teaching equipment is a factor directly affecting the quality and effectiveness of teaching activities. However, certain limitations still exist, so it is necessary to evaluate the current status of teaching equipment, teaching equipment management and factors affecting teaching equipment management at National Defense and Security Education, Hue University. Based on theoretical research and surveys, the author evaluates the current status of the research problem objectively and scientifically to evaluate teaching equipment to serve the subject of National Defense and Security Education at Center for National Defense and Security Education - Hue University, meeting the current requirements of higher education innovation.

Keywords: Management, teaching equipment, Center for National Defense and Security Education - Hue University.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, môn học giáo dục quốc phòng và an ninh được xem là môn học quan trọng hàng đầu của Trung tâm nhưng thiết bị dạy học (TBDH) nhằm đáp ứng như cầu đổi mới nâng cao chất lượng giảng dạy phù hợp sự phát triển của khoa học công nghệ, hội nhập quốc tế còn nhiều hạn chế. Mặc dù Trung tâm GDQP&AN – ĐHH đã được sự quan tâm của Đại học Huế, Bộ chỉ huy quân sự Tỉnh Thừa Thiên Huế, các cơ quan ban ngành nên đã đạt được những kết quả đáng kể trong việc xây dựng TBDH để thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy. Tuy đã có nhiều cố gắng và đã tạo ra sự chuyển biến, nhưng nhìn chung TBDH trong Trung tâm vẫn còn thiếu, nhiều thiết bị chất lượng không đảm bảo và không đủ về số lượng và không bảo đảm về chất lượng, thao trường, bãi tập xuống cấp, công tác quản lý, sử dụng, bảo quản về TBDH của Trung tâm chưa có chất lượng.

Vì vậy cần có những đánh giá thực trạng quản lý TBDH của môn học này đó cũng là lý do của việc chọn đề tài nghiên cứu: “*Thực trạng Quản lý TBDH phục vụ giảng dạy môn học giáo dục quốc phòng và an ninh tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh - Đại học Huế*”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng TBDH ở Trung tâm GDQP&AN-ĐHH

Quan số liệu điều tra 50 cán bộ, giảng viên (GV), nhân viên tại trung tâm và 281 sinh viên (SV) cho thấy có 224 (67,7%) người chọn mức độ rất quan trọng và 107 (32,3%) người chọn quan trọng không có người chọn ít quan trọng và không quan trọng. Điều này cho thấy TBDH ở Trung tâm GDQP&AN-ĐHH là rất quan trọng trong giảng dạy, nghiên cứu khoa học tại trung tâm.

2.1.1 Thực trạng về số lượng, chủng loại, và chất lượng của TBDH.

TBDH là yếu tố quan trọng trong đảm bảo chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học. Nhận thức được tầm quan trọng này, Trung tâm GDQP&AN-ĐHH luôn chú ý quan tâm đến đầu tư về TBDH. Trong 73 loại TBDH được liệt kê đều được đánh giá ở mức khá (mức 3) với 67 thiết bị (với $\bar{X}$ từ 2,50 đến $\bar{X} = 3,25$) và 6 thiết bị đánh giá ở mức tốt (với $\bar{X}$ từ 3,25 đến $\bar{X} = 4,0$); Hoạt động đào tạo trong trung tâm có hoàn thành được mục tiêu và sứ mệnh đào tạo, có chất lượng hay không phụ thuộc rất nhiều vào TBDH dạy học. Một mặt phải đáp ứng đủ số lượng để tất cả GV, SV đều có thể tiếp cận với TBDH; đồng thời, phải đảm bảo chất lượng TBDH đáp ứng yêu cầu giảng dạy và học tập đặc thù quốc phòng - an ninh trong thời đại công nghiệp 4.0. Trong khảo sát của chúng tôi về mức độ đáp ứng về chất lượng của 81 loại TBDH thì có 12 chủng loại đạt mức 4 ($\bar{X}$ từ

3,26 đến 4,0), 69 chủng loại đạt mức 3 ($\bar{X}$ từ 2,50 đến 3,25)

2.1.2. Thực trạng về sử dụng và bảo quản TBDH

TBDH chỉ có tác dụng khi được sử dụng một cách phù hợp, đúng cách, đúng thời điểm. Đặc biệt, là thiết bị quốc phòng chuyên dùng trong giảng dạy thực hành, điều kiện đại và có giá trị nên việc bố trí sử dụng để đạt được hiệu quả cao nhất của thiết bị này là rất quan trọng. Để đánh giá thực trạng hiệu quả sử dụng TBDH được tác giả tìm hiểu thông qua ý kiến trả lời câu hỏi của cán bộ quản lý, GV, nhân viên và SV. Trong 331 đối tượng được hỏi, có 171 người (51,7%) chọn rất hiệu quả, 147 người (44,4%) chọn hiệu quả, 12 người (3,6%) chọn ít hiệu quả và chỉ có 1 người (0,3%) chọn không hiệu quả.

Theo kết quả khảo sát, việc bảo quản TBDH được đánh giá chung ở mức trung bình ($\bar{X}=2,12$). Có tới 207 ý kiến cho rằng việc bảo quản TBDH ở mức trung bình và yếu với 62,5%. Đặc biệt, trong ý kiến của 50 cán bộ, GV và nhân viên thì phần lớn các ý kiến đều cho rằng việc bảo quản TBDH đạt trung bình và yếu với 62%. Trong tổng số 50 cán bộ, GV và nhân viên được hỏi ý kiến, có 18 người, chiếm 36% chọn trung bình và có tới 13 người, chiếm 26% chọn yếu.

2.2. Thực trạng quản lý TBDH tại Trung tâm GD-QP&AN-ĐHH

2.2.1. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của quản lý TBDH tại Trung tâm GDQP&AN-ĐHH

TBDH trong trung tâm đóng vai trò vô cùng quan trọng, vì thế việc đầu tư trang bị được đầy đủ, khai thác sử dụng có hiệu quả và bảo quản tốt các TBDH phục vụ cho hoạt động đào tạo là ba vấn đề có liên quan mật thiết với nhau và có tác động qua lại trong quá trình quản lý TBDH. Trung tâm rất quan tâm đến việc đầu tư mua sắm, trang bị TBDH. Đặc biệt, Trung tâm chú trọng đầu tư trang thiết bị quân sự phục vụ cho giảng dạy môn học GDQP&AN. Việc sử dụng TBDH đúng cách, hiệu quả, phát huy tối đa công năng được trung tâm quán triệt đến toàn thể GV, nhân viên và SV. Công tác bảo quản TBDH cũng được lãnh đạo trung tâm đặc biệt quan tâm nhằm giữ gìn và bảo vệ TBDH nói riêng và tài sản trung tâm nói chung.

2.2.2. Thực trạng quản lý việc xây dựng kế hoạch mua sắm và trang bị TBDH tại Trung tâm GD-QP&AN-ĐHH

Lãnh đạo trung tâm chỉ đạo phòng chức năng của trung tâm lập kế hoạch mua sắm gửi cho các phòng, khoa, bộ môn căn cứ theo tình hình thực tế nhu cầu

cũng như điều kiện nguồn kinh phí của trung tâm các bộ phận, đơn vị trong trung tâm sẽ lên danh mục các trang thiết bị cần mua sắm và gửi về đầu mỗi quản lý tổng hợp là phòng Hậu cần – Tài Chính – Kỹ thuật. Nguồn kinh phí sử dụng cho việc mua sắm được trích lập theo quy định từ nguồn thu hợp pháp của trung tâm như nguồn học phí, các nguồn dịch vụ khác từ nhà ăn, thuê căn tin và các dịch vụ chụp ảnh, giặt là và nguồn hỗ trợ từ Đại học Huế ... Tác giả đã điều tra khảo sát bằng phiếu hỏi 50 cán bộ quản lý, GV và nhân viên, kết quả khảo sát cho thấy các công tác quản lý việc mua sắm, trang bị TBDH đạt ở mức trung bình ($\bar{X} = 2,43$) với tất cả 3 nội dung đều đạt mức trung bình, một nội dung ở mức khá là Chỉ đạo thực hiện việc mua sắm, trang bị TBDH ($\bar{X} = 2,62$) và thấp nhất là Kiểm tra đánh giá việc mua sắm, trang bị TBDH ($\bar{X} = 2,30$).

2.2.3. Thực trạng quản lý việc sử dụng TBDH tại trung tâm

Qua tìm hiểu và phỏng vấn cán bộ phụ trách TBDH bộ phận chuyên trách thì hiện nay bộ phận này đang quản lý các giảng đường, được trang bị đầy đủ thiết bị phục vụ cho hoạt động giảng dạy. Để có thể đánh giá được thực trạng công tác quản lý việc sử dụng TBDH tại Trung tâm GDQP&AN - ĐHH, chúng tôi đã tiến hành điều tra khảo sát bằng phiếu hỏi cán bộ quản lý thiết bị, GV, nhân viên và thu được kết quả khảo sát cho thấy các công tác quản lý việc sử dụng TBDH đạt ở mức trung bình ($\bar{X} = 2,48$) với 2 nội dung đạt mức trung bình và hai nội dung đạt ở mức khá, cao nhất là tổ chức sử dụng TBDH ($\bar{X} = 2,74$) và thấp nhất là kiểm tra đánh giá việc sử dụng TBDH ($\bar{X} = 2,28$).

2.2.4. Thực trạng quản lý công tác bảo quản, sửa chữa TBDH tại trung tâm

Bảo quản, sửa chữa TBDH ở trung tâm nói chung và đặc biệt, là trang thiết bị GDQPAN trong một trung tâm đào tạo về chuyên ngành GV GDQP&AN lại càng được chú trọng và quan tâm nhiều hơn nữa vì đây là những trang thiết bị đặc thù, hiện đại, đắt tiền, dễ hỏng hóc do môi trường và quá trình sử dụng. Tác giả tiến hành khảo sát lấy ý kiến của 50 cán bộ quản lý, GV và nhân viên của trung tâm, kết quả có thể thấy các công tác quản lý bảo quản, sửa chữa TBDH đạt ở mức trung bình ($\bar{X} = 2,39$) với nội dung được đánh giá cao nhất là tổ chức bảo quản, sửa chữa TBDH ($\bar{X} = 2,50$) và thấp nhất là kiểm tra đánh giá việc bảo quản, sửa chữa TBDH ($\bar{X} = 2,20$).

2.2.5. Thực trạng về kiểm tra, thanh lý TBDH tại trung tâm

Đối với công tác quản lý hoạt động kiểm kê và thanh lý tài sản nói chung và TBDH nói riêng ở Trung tâm GDQP&AN-ĐHH hiện nay được thực hiện tương đối tốt. Hàng năm, trung tâm đều thành lập Hội đồng kiểm kê tài sản của trung tâm, trong đó Giám đốc là Chủ tịch Hội đồng có trách nhiệm chỉ đạo các bộ phận chức năng lên kế hoạch kiểm kê, tổ chức thực hiện công tác kiểm kê và thanh lý tài sản. Quá trình kiểm kê nếu có bộ phận có trang thiết bị nhưng không có nhu cầu sử dụng thì tiến hành làm thủ tục điều chuyển cho đơn vị khác có nhu cầu, còn những thiết bị hư hỏng đã có giám định sửa chữa của bộ phận chức năng thì lập thủ tục cho thanh lý. Từ kết quả khảo sát, cho thấy các công tác quản lý việc kiểm tra, thanh lý TBDH đạt ở mức khá ($\bar{X}=2,73$), với nội dung được đánh giá cao nhất là Tổ chức kiểm tra, thanh lý TBDH ($\bar{X}=2,82$) và thấp nhất là kiểm tra đánh giá việc kiểm tra, thanh lý TBDH ($\bar{X}=2,58$).

2.3. Đánh giá về công tác quản lý TBDH tại Trung tâm

Từ phân tích thực trạng thu thập được trong quá trình khảo sát cho thấy công tác quản lý TBDH của Trung tâm GDQP&AN - ĐHH đã đạt được những kết quả nhất định, phục vụ tốt cho công tác đào tạo. Bên cạnh đó cũng còn nhiều hạn chế cần khắc phục để nâng cao hiệu quả quản lý TBDH nhằm nâng cao chất lượng đào tạo

2.3.1. Ưu điểm

Trung tâm thường xuyên nhận được sự quan tâm và chỉ đạo trực tiếp của Đại học Huế. Qua kết quả điều tra các chức năng của quản lý như lập kế hoạch, tổ chức chỉ đạo thực hiện, kiểm tra đánh giá đối với các hoạt động quản lý TBDH như mua sắm, trang bị, sử dụng, bảo quản, sửa chữa, kiểm kê và thanh lý tài sản được thực hiện tương đối tốt. Các cán bộ quản lý, GV, nhân viên đều thực hiện trên tinh thần ý thức cao, nghiêm túc thực hiện kế hoạch đề ra, làm việc theo đúng quy trình, quy định quản lý. Bên cạnh đó Ban giám đốc, các bộ phận chức năng cũng chỉ đạo kịp thời và sâu sát nên đạt được mục đích quản lý nói chung và mục đích quản lý TBDH nói riêng.

2.3.2. Hạn chế

Công tác kiểm kê tài sản tuy được thực hiện định kỳ, thường xuyên nhưng cũng chỉ ở mức độ kiểm đếm số lượng tài sản, chưa có kết hợp kiểm tra đánh giá hiệu quả sử dụng của tài sản, thiết bị, nên hiệu quả chưa cao. Chưa có quy trình cụ thể việc bảo quản, thanh lý tài sản nên các bộ phận còn khó khăn khi thực hiện nên cần phải hoàn thiện trong thời gian

đến.

Việc khai thác sử dụng trang thiết bị trong giảng dạy của GV chưa đồng đều. Các Bộ môn chưa chú trọng vào kế hoạch tăng đầu sách tham khảo, sách nghiên cứu nhằm phục vụ cho toàn bộ GV và SV của Bộ môn.

2.3.3. Nguyên nhân

Từ thực tế khảo sát, nghiên cứu đã chỉ ra những nguyên nhân của thực trạng TBDH bao gồm những nguyên nhân chính sau: Ý thức sử dụng cũng như nhận thức về tầm quan trọng của TBDH của một số GV, cán bộ và SV còn hạn chế; Đối với công tác mua sắm thiết bị, vật tư tiêu hao phục vụ giảng dạy trong trung tâm còn nhiều vướng mắc; Nguồn kinh phí đầu tư cho TBDH còn thấp. Công tác bảo trì, bảo dưỡng của trung tâm hiện nay cũng chưa tốt do đội ngũ cán bộ kỹ thuật còn ít và chưa được đào tạo nhiều về lĩnh vực thiết bị GDQPAN.

3. Kết luận

Công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện các hoạt động quản lý TBDH ở Trung tâm GDQP&AN-ĐHH nhìn chung chỉ đạt ở mức khá tốt, do đó cần phải tiếp tục hoàn thiện ở một số mặt. Đề tài dựa vào kết quả khảo sát trên làm căn cứ để tiếp tục triển khai kết quả của đề tài là tìm ra các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động quản lý TBDH tại trung tâm một cách tốt nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 01/2018/TT – BGDDT về việc Ban hành danh mục TBDH tối thiểu môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh trong các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học (có cấp trung học phổ thông), trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học*, Hà Nội.

2. Bộ Quốc Phòng - Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2015), *Thông tư liên tịch số 123/2015/TTLT – BQP – BGDDT-BLĐTBXH về việc Quy định tổ chức, hoạt động của trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh; liên kết giáo dục quốc phòng và an ninh của các trường cao đẳng, cơ sở giáo dục đại học*, Hà Nội.

3. Võ Đăng Chín (2013), *Biện pháp quản lý phương tiện dạy học ở các trường trung học cơ sở huyện Nam Trà My, tỉnh Quảng Nam*, Luận văn Thạc sĩ, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng.

4. Trần Văn Mừng (2017), “Thực trạng quản lý PTDH ở các trường cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật trên